

VERENIGING HOFWIJCK
jaarslag 2018
HUYGENS' HOFWIJCK

Voorwoord

Het jaar 2018 was het jaar van de samenwerking met Museum Swaensteyn. Vanaf juni organiseerden beide instellingen de eerste editie van het evenement Voorburg Sculptuur, in het najaar presenteerden ze de tentoonstelling De Gouden Eeuw van de Vliet. Beide exposities trokken de aandacht van publiek én pers. Met Voorburg Sculptuur is een concept geboren dat de komende jaren langzaamaan uitgebouwd zal worden.

In dit jaarverslag vindt u ook een overzicht van de talrijke andere activiteiten en evenementen die werden georganiseerd, en vanzelfsprekend ook van de werkzaamheden van de vele vrijwilligers. Want zoals ieder jaar kunnen we weer vaststellen dat het succes van Huygens' Hofwijck mede is behaald dankzij de belangeloze, enthousiaste en betrokken inzet van ruim zeventig vrijwilligers voor huis en tuin. Zij verzorgen kassadiensten, zijn gastheer, of gastvrouw, zitten in de winkelcommissie, verzorgen cateringactiviteiten, rondleidingen, op-knapwerkzaamheden en educatielessen en programmeren de zondagochtendconcerten in de winter. Een van die vrijwilligers, Jane Choy, ontving in het verslagjaar een koninklijke onderscheiding voor haar vele vrijwilligerswerk, onder andere voor Huygens' Hofwijck. Zij werd benoemd tot Ridder. Bestuur en directie feliciteren haar daarmee.

In het verslagjaar namen we afscheid van bestuurslid Hans Buurman. Vanuit zijn functie van adjunct-directeur van het Gemeentemuseum Den Haag vertegenwoordigde hij de museale 'bloedgroep' in het bestuur van de Vereniging. Het bestuur dankt Hans Buurman voor zijn inzet gedurende zijn bestuurslidmaatschap. Ook Huib Zuidervaart verliet het bestuur. Vanzelfsprekend geldt onze dank ook hem.

In het verslagjaar vond het bestuur wel een nieuw bestuurslid ter gedeeltelijke vervanging. Dit bestuurslidmaatschap zal echter pas in 2019 worden geëffectueerd.

De toekomst van Hofwijck is ongewis, schreven we in het vorige jaarverslag. Aan die situatie is helaas niets veranderd. De gemeentelijke bezuinigingen op cultuur die in de jaren 2012-2014 werden opgelegd zijn nog steeds niet structureel gerepareerd. De incidentele extra subsidie voor marketing- en promotiedoeleinden die Hofwijck vanaf 2015 ontvangt was in 2018 voor het laatst beschikbaar.

Het bestuur is verheugd met de toezegging van de gemeente, ontvangen in december van het verslagjaar, om een fors deel van die extra gelden ook nog voor 2019 beschikbaar te stellen. Wat daarna gebeurt is niet bekend. Dat betekent dat Huygens' Hofwijck de komende jaren flink moet blijven werken om haar positie verder te verstevigen en meer bezoekers te trekken. Daarnaast blijft het lobbyen bij de gemeente voor een realistisch subsidieniveau.

Het is in dit opzicht ook verheugend dat het streven naar sponsoring door bedrijven heeft geleid tot een eerste resultaat. Van der Feltz Advocaten, een gerenommeerde Haags kantoor, heeft zich verplicht Huygens' Hofwijck gedurende een periode van vijf jaar te steunen. Het bestuur en de directie zijn hen daarvoor zeer erkentelijk.

In dit jaarverslag kijken we ook vooruit. De omvorming van Huygens' Hofwijck heeft de buitenplaats goed gedaan, maar we zijn er nog niet. Ondanks een voor zo'n kleine

organisatie ambitieuze programmering, die bezoekers trekt, blijft het ontbreken van een tentoonstellingsruimte die aan de hedendaagse museale eisen voldoet en die bovendien meer ruimte biedt dan de slechts tien bij tien meter van Constantijns buitenhuis een voelbaar gemis. De samenwerking met Museum Swaensteyn, die in december 2017 formeel werd bekrachtigd in een samenwerkingsovereenkomst, lijkt de beste manier om een deel van dit probleem aan te pakken. Een gezamenlijke inzet zou de kans op slagen moeten verhogen.

Voorburg Sculptuur 2018. Eppe de Haan op Huygens' Hofwijck

De tuin van Constantijn Huygens als een beeldentuin. Het is eerder gedaan. In de jaren vijftig organiseerden enkele jonge Voorburgers op Hofwijck tentoonstellingen van contemporaine beeldhouwkunst. Hun namen waren Wim Beeren en Frits Becht. Later zouden ze carrière maken in de kunst, respectievelijk als directeur van het Stedelijk Museum Amsterdam en als belangrijk verzamelaar en opdrachtgever. Hun tentoonstellingen op Hofwijck, met beelden in het huis én in de tuin, zijn bijna vergeten.

Beeren en Becht beschikten over een tuin die oogde als een gemiddeld stadspark. Na de reconstructie van de oorspronkelijke tuin in 2004 beschikken we over een totaal andere tuin. Een plek die is gebaseerd op een idee. Een plek waar je door de vele hagen na iedere hoek die je omslaat een andere blik op de tuin krijgt. Een plek dus die ook veel beter geschikt is voor het gebruik als beeldentuin. Dat heeft de eerste editie van Voorburg Sculptuur wel bewezen.

Eppe de Haan

Eppe de Haan is een Haagse kunstenaar die al twee decennia ook een atelier heeft in het Italiaanse Pietrasanta, een kunstenaarsdorp dat aan de voet ligt van de marmergroeven van Carrara. Door bemiddeling van John Sillevis, die in het verleden betrokken was bij het evenement Den Haag Sculptuur, bleek het mogelijk om een tiental veelal monumentale marmeren sculpturen te lenen.

Het overkoepelende thema in het oeuvre van De Haan is de mens. Dat betekende dat in Constantijns tuin, die is gebaseerd op een menselijke figuur, vier maanden lang beelden te zien waren die het menselijk lichaam verbeeldden. Hoe toepasselijk.

De tentoonstelling, onderdeel van Voorburg Sculptuur 2018, kreeg veel aandacht in de media. We ontvingen veel bezoek uit de Haagse regio. De tentoonstelling werd dan ook verlengd tot medio oktober.

De Gouden Eeuw van de Vliet

De Vliet is wat Leidschendam, Voorburg en Stompwijk verbindt, maar het is ook een van die onderwerpen die Huygens' Hofwijck en Museum Swaensteyn gemeen hebben. De laatstgenoemde besteedt er in de museale presentatie aandacht aan, Hofwijck is een authentiek monument uit de hoogtijdagen van de Vliet. Op die basis organiseerden beide instellingen een gezamenlijke tentoonstelling. Ook werd, in samenwerking met de Historische Vereniging Voorburg, een kloek boek samengesteld over de geschiedenis van de Vliet en haar oevers. Dankzij een door Huygens' Hofwijck aangevraagde subsidie bij de provincie Zuid-Holland, via de Erfgoedlijn Historische Trekvaarten, konden tentoonstelling en boek worden gerealiseerd.

Het boek is geschreven door Kees van der Leer en leden van de Historische Vereniging Voorburg, de Stichting Erfgoed Leidschendam en de Historische Vereniging Rijswijk. Burgemeester Tigelaar, die op Hofwijck het eerste exemplaar in ontvangst nam, noemde het boek de 'nieuwe Canon' van onze gemeente.

De tentoonstelling in Museum Swaensteyn was opgebouwd rondom vier 'ijkmomenten': 1550, 1750, 1850

en 1950. Het in dit rijtje ontbrekende 1650 kon de bezoeker beleven op Huygens' Hofwijck.

Daar werd hij of zij middels de audioguide rondgeleid door Suzanna Huygens, de dochter van Constantijn. Zij zal zich op jonge leeftijd, vóór haar huwelijk in 1660, als enige vrouw in het gezin hebben bemoeid met het dagelijkse reilen en zeilen van de buitenplaats Hofwijck. Suzanna Huygens werd tot leven gebracht door Karlien Ritter, zowel op de audioguide als in levende lijve.

In samenwerking met Jacques van Herten en Desi Goudman werden drie korte filmpjes van 5 minuten gemaakt. Daarin kwam Suzanna steeds een 'bewoner' van het huidige Hofwijck tegen, waarmee ze in gesprek raakte over hun werkzaamheden. Dat waren de chefkok, de hortulanus en de directeur. De filmpjes, die continu werden vertoond op een scherm in de Oudhollandse keuken, worden door bezoekers zeer op prijs gesteld, Ze vinden het verrassend om op Hofwijck nu ook

eens een ander familielid tegen te komen.

Huis en tuin

Onderhoud huis

In 2018 zijn er aan het huis onderhoudswerkzaamheden verricht. Dat betrof de vuilwaterpomp, die het begaf en moest worden vervangen. Ook is de verlichting op de zolder, die voortdurend uitvalverschijnselen vertoonde, vervangen. In het gehele huis is, waar mogelijk, LED-verlichting aangebracht. Hofwijck is per slot van rekening een groene buitenplaats.

Onderhoud tuin

In 2018 werd onder leiding van hortulanus Henk Boers het jaarlijks terugkerende tuinonderhoud uitgevoerd door de tuin vrijwilligers van Huygens' Hofwijck. Hoveniersbedrijf Van der Tol nam de zware werkzaamheden voor haar rekening, terwijl Walter den Hollander, deskundige in historisch fruit, de oude rassen in de boomgaard snoeide.

Het buitenmuseum bezit naast plantaardig- ook dierlijk cultuurerfgoed: bijen en kwakertjes. De bijen werden door de 'Imker vereniging Den Haag en omstreken' in de boomgaard gehouden en de honing in de nieuwe winkel van Hofwijck verkocht. De kwakertjes, een karakteristieke witte eend, werden door twee van de tuin vrijwilligsters verzorgd.

Tijdens de inrichting van Voorburg Sculptuur sneuvelde een deel van het dek van een van de bruggen door het gewicht van de beelden en de hijskraan. In overleg met hortulanus Henk Boers is afgesproken hoe daar volgend jaar mee om te gaan. De planken zullen in 2019 worden vervangen.

Het jaarlijks terugkerende reguliere onderhoud door de tuin vrijwilligers zoals het wekelijks grasmaaien en het tweemaal per seizoen snoeien van de haagbeukhagen werd ook dit jaar weer met succes afgerond. Dankzij het handmatig verwijderen van on(wenste)kruid(en) door de tuin vrijwilligers werd er van chemische onkruid/insecten bestrijdingsmiddelen geen gebruik gemaakt.

De traditionele nieuwjaarsreceptie van de tuin vrijwilligers vond ditmaal door omstandigheden plaats in Museum Swaensteyn, wat door de aanwezigen bijzonder werd gewaardeerd.

Collectie en Conservering

Museale Presentaties

De vaste museale presentaties op Hofwijck *De Gouden Eeuw van Constantijn* en *Christiaan onder de Sterren* zijn in 2018 ongewijzigd gebleven.

De audioguide die speciaal werd vervaardigd voor de tentoonstelling *De Gouden Eeuw van de Vliet* is daarna deels opgenomen in de reguliere

audioguide, wat het verhaal van Hofwijck een mooie verdieping geeft.

In de Oudhollandse keuken is een scherm opgehangen waarop de bezoeker informatieve filmpjes kan kijken.

Publiek en activiteiten

Museumbezoek

In 2018 brachten 17.072 mensen een bezoek aan Huygens' Hofwijck. Dat is een lichte stijging ten opzichte van 2017, toen 15.460 bezoekers de kassa passeerden.

Terugkijkend over de afgelopen vijf jaar is er een gestage toename van het bezoek te zien, een lijn die in 2017 iets afvlakte maar nu weer aantrekt.

Voor de individuele museumbezoekers was Huygens' Hofwijck het gehele jaar open op dinsdag, woensdag, donderdag, zaterdag en zondag van 12.00 tot 17.00 uur. Hofwijck was dit jaar, zoals gewoonlijk, op feestdagen gesloten, behalve op Tweede Pinksterdag en Tweede Kerstdag.

Huwelijken en partijen

In het verslagjaar was Huygens' Hofwijck opnieuw een geliefde locatie

voor partijen, vergaderingen en andere particuliere en zakelijke bijeenkomsten.

Het gaat daarbij om lunches, recepties en exclusieve diners in zowel de Pronkzaal als de Oudhollandse keuken. Daarnaast waren er op Hofwijck weer pro-secco arrangementen, lunches, borrels en high tea's waarbij de catering door de vrijwilligers werd verzorgd, soms in samenwerking met de cateraar. Het aantal ontvangsten voor deze zakelijke markt bedroeg in het verslagjaar 89, een vooruitgang in vergelijking met de 58 ontvangsten het jaar ervoor. De vergaderarrangementen in het poortgebouw vormen met 23 (tegen 12 in 2017) de grootste partij. De verhuurinkomsten en de cateringinkomsten vormen een belangrijke bijdrage aan de exploitatie van Hofwijck.

De beheerder, Astrid van Nes, en het hoofd museale zaken, Karlien Ritter, spelen een belangrijke rol in de organisatie van de speciale ontvangsten. De nieuwe aanpak voor het professionaliseren van de zakelijke markt zorgde ervoor dat aanvragers in vrijwel alle gevallen binnen een dag een voorstel en offerte ontvingen.

Het aantal huwelijksvoltrekkingen be- droeg in het verslagjaar 13. Dat is een terugval ten opzichte van 2017, toen er 18 stellen op Hofwijck trouwden. Het aantal locaties in de gemeente Leid- schendam-Voorburg waar kan worden getrouwd is de afgelopen periode sterk toegenomen. Dat betekent meer con- currentie op de huwelijksmarkt.

Om dit in het juiste perspectief te kun- nen beoordelen: aan een vergaderar- rangement verdient Hofwijck wezenlijk meer dan aan een huwelijk.

Dichtwedstrijd

Dichter op Hofwijck

In 2018 organiseerde Huygens' Hof- wijck voor de zesde keer in het kader van de landelijke poëzieweek de dicht- wedstrijd Dichter op Hofwijck. Het thema van de Poëzieweek was ditmaal 'Vrijheid', het motto 'Zonder handen, zonder tanden'. Ruim zeventig dichters stuurden een gedicht in. De winnaars werden gehuldigd tijdens een feestel- ijke dichtavond in de Poëzieweek.

Ter gelegenheid van Dichter op Hof- wijck vertoonden 24 luiken van Hof- wijck gedurende enkele weken alle kleuren van de regenboog.

Op 12 februari, de dag dat Constantijn Huygens in 1642 zijn buitenplaats in ge- bruik nam, vond een bijzonder optre- den plaats. Dichter Anton Korteweg droeg voor uit eigen werk, terwijl Ad Leerintveld een persoonlijke keuze uit het oeuvre van Constantijn voordroeg.

De beide selecties waren zorgvuldig op elkaar afgestemd, wat het evenement een heel bijzondere lading gaf.

Museumnacht Kids

Op zaterdag 17 maart was de Museum- nacht Kids. Speciaal voor jonge cultu- rele nachtbrakers tussen de 4 en 12 jaar oud openden zo'n 20 musea in Den Haag en Voorburg hun deuren tussen 17.00 - 22.00 uur. Huygens' Hofwijck deed mee en bood een mooi pro- gramma vol met de leukste activiteiten.

Nationale Museumweek

De Nationale Museumweek die de Mu- seumvereniging jaarlijks in april organi- seert, is het vervolg op het populaire Museumweekend. Ook Huygens' Hof- wijck deed hieraan mee en organi- seerde speedrondleidingen in het huis en de tuin.

Dag van het kasteel

Tweede Pinksterdag is sinds enkele ja- ren traditiegetrouw de Dag van het Kas- teel, inmiddels een jaarlijks terugke- rende editie, opnieuw een succes. Bijna 700 bezoekers en bezoekerjes geno- ten van het verkleden als Prinsje of Prin- sesje, de Oudhollandse spelletjes, ston- den in de rij voor het schminken, tover- den cupcakes om tot echte kasteelge- bakjes, knipten en beschilderden een kroon, keken en luisterden naar de grote prinsessen DeepDeep, gingen met Constantijn en Christiaan op de foto aten van de heerlijke, door de vrij- willigers gebakken taarten, oefenden

Constantijns geheimschrift en nog veel meer. Kortom, dit wordt volgend jaar wegens succes herhaald.

Zondagochtendconcerten

In 2018 werden door vrijwilliger Jan Verduin opnieuw zondagochtendconcerten georganiseerd. Meer dan voorgaande jaren werden de concerten door Karlien Ritter veelvuldig gepromoot via de sociale media. Dat maakte het verschil: vrijwel alle concerten zaten vol of bijna vol.

Cultureel Zomerfestival

Huygens' Hofwijck en Museum Swaensteyn presenteerden zich eind augustus samen tijdens het Cultureel Zomerfestival in Voorburg.

Haags Uitfestival

Dit jaar nam Huygens' Hofwijck samen met Museum Swaensteyn en de overige lokale erfgoedpartners deel aan deze Haagse culturele markt aan het begin van het culturele seizoen.

Haagse Museumnacht

Tijdens de Museumnacht op 6 oktober ontving Hofwijck ruim 500 bezoekers, een record. Binnen de groep van 20 Haagse instellingen die meedoen is de buitenplaats een opvallende verschijning. De gratis pendelbusverbinding met het centrum van Den Haag werkte uitstekend.

Naast enkele heel specifieke Huygensgerelateerde activiteiten en -optredens, was vooral het optreden van de Vlaamse seksuologe Kaat Bollen een doorslaand succes. Voor de Pronkzaal, die vanwege de drukte uit veiligheidsoverwegingen was afgesloten voor verdere bezoekers, ontstond een lange rij wachtenden en smachtenden. En ook dit optreden had wel degelijk een link met Hofwijck. Was de liefde immers niet een belangrijk thema voor de dichter en componist Constantijn?

Open Monumentendag

Op zaterdag 8 september was het Open Monumentendag. Zoals ieder jaar stelde Huygens' Hofwijck de buitenplaats open voor geïnteresseerden en waren er gratis rondleidingen door huis en tuin. Ook waren er speciale familierondleidingen.

Kerst op Hofwijck

Het verslagjaar werd qua evenementen afgesloten met Kerst op Hofwijck. Susan Witte en Berry Goldenbeld, die ieder beschikken over een van de grootste Nederlandse verzamelingen van historische kerstversiering, toonden in

Constantijns huis honderden objecten. Het huis, dat net ervoor door enkele tientallen vrijwilligers onder aanvoering van Anne-Marth van der Touw in kerstsfeer was gebracht, zag er daardoor gedurende de feestdagen betoverend uit.

Overige evenementen

Nast de genoemde evenementen nam Huygens' Hofwijck deel aan tal van andere, zoals de lokale Erfgoeddag Schatten aan de Vliet, het Corbulofestival, en de Vlietdagen. Steeds met openstelling tegen korting, met gratis rondleidingen of andere speciale activiteiten. De vaararrangementen met rederij De Ooievaart waren in het voorjaar en de zomer populair. De MuseumJeugdUniversiteit, georganiseerd in samenwerking met Kasteel Duivenvoorde, trok veel jonge en leergierige kinderen.

Communicatie en pr

Free publicity

Hofwijck voerde in 2018 opnieuw een effectieve communicatie- en marketingstrategie gericht op free publicity. Er verschenen artikelen in de landelijke, regionale en plaatselijke media. RTV Midvliet en RTV West besteedden regelmatig aandacht aan de buitenplaats. Door dit actieve communicatiebeleid is het rendement zeer hoog.

Banier

In april en mei hing gedurende zes weken voor het tweede achtereenvolgende jaar een bijna zestig meter breed banier met Huygens' Hofwijck erop aan het gebouw van Hizkia van Kralingen langs de A4. De gemeente maakte dit mogelijk in het kader van de promotie van het Huygenskwartier Voorburg.

Feest aan Zee

In het kader van het Haagse themajaar 'Feest aan Zee' bood de gemeente Den Haag aan Haagse musea de mogelijkheid middels een pitch mee te dingen naar het gratis maken een korte documentaire over een 'Haags/Schevenings/Zee' onderwerp in je collectie. Wij deden een pitch met Constantijns 'Zee-Straet', en werden vanzelfsprekend geselecteerd.

Ad Leerintveld deed samen met Peter van der Ploeg de presentatie, het filmpje werd meermaals uitgezonden.

De deelnemende musea kregen ieder gedurende enkele maanden een billboard op de Scheveningse boulevard.

Museumschatten

De Museumvereniging bood dit jaar een tiental Zuid-Hollandse kleinere musea de mogelijkheid om met een professionele filmcrew een korte documentaire te maken die meerdere malen door TV West en TV Rijnmond uitgezonden zou worden. Hofwijck heeft daaraan meegedaan, Karlien Ritter leidde de presentatrice rond op de buitenplaats.

Website en social media

De aantrekkelijke website functioneerde goed en is een visitekaartje voor de buitenplaats. De inhoud op de website werd regelmatig vernieuwd. Naast de website werd het gebruik van facebook, twitter en instagram flink uitgebreid.

Relatiemanagement en samenwerking

Huygens' Hofwijck heeft ook in 2018 veel tijd gestoken in de contacten met stakeholders: de gemeente, het college van B&W, (culturele) samenwerkingspartners, de provincie Zuid-Holland en vele anderen. Hofwijck werkt samen met diverse partners en heeft strategische allianties met musea, culturele instellingen, het bedrijfsleven, scholen, media, diverse non-profitorganisaties en natuurlijk het publiek.

Peter van der Ploeg heeft zitting in diverse werkgroepen en denktanks die zijn ontstaan uit de Erfgoedlijnen Landgoederenzone en de Erfgoedlijn Limes van de Provincie Zuid-Holland. Voor de

landgoederen leidt dat tot een ruimtelijk en nieuwe positionering van de Zuid-Hollandse landgoederen en buitenplaatsen. Dat nieuwe merk, Hollands Buiten, zal in 2019 worden gelanceerd. Hofwijck verwacht te profiteren van deze nieuwe publieksbenadering. Peter van der Ploeg nam namens Huygens' Hofwijck en Museum Swaensteyn ook deel aan de Stuurgroep Huygenskwartier.

Karliën Ritter verzorgt de contacten met de ondernemers in het Huygenskwartier, en heeft daartoe zitting in het overleg van de kernondernemers en de Stuurgroep Sociale Media.

Educatie

Cultuurmenu

In 2018 participeerde Hofwijck opnieuw in het Cultuurmenu Leidschendam-Voorburg. Leerlingen maken daarin onder schooltijd kennis met muziek, dans, theater, beeldende kunst en cultureel erfgoed. Veel groepen 7 uit de Gemeente Leidschendam-Voorburg bezochten Hofwijck voor het speciale lesprogramma over Christiaan Huygens. Kinderen gaan zelf ontdekkend leren. Ze komen achter de betekenis van wetenschap in de zeventiende eeuw, leren over het leven van deze wereldberoemde wetenschapper en de historische context. In groepjes houden de

leerlingen zich bezig met praktische opdrachten en proefjes. Ze lezen over Christiaans kinderjaren en zijn tijd op Hofwijck en maken op touch screens de 'Chrisquiz'.

Voor Havo/Vwo leerlingen is er *Huygens en Hofwijck in de zeventiende eeuw*. Leerlingen krijgen tijdens deze museumles een kijkje in de zeventiende eeuw door middel van een interactieve rondleiding en maken zo kennis met Constantijn Huygens op de verdieping *De Gouden Eeuw van Constantijn* en met Christiaan Huygens op de zolderverdieping *Christiaan onder de sterren*.

Speciaal voor de leerjaren 2 en 3 van Havo en Vwo is de les *Christiaan onder de sterren*. Met een lesbrief gaan leerlingen zelf op pad door het museum.

In totaal hebben bijna duizend scholieren uit het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs Hofwijck in 2018 bezocht.

Van de overige educatie-activiteiten is het aardig om de Museumjeugduniversiteit te noemen, die ook dit jaar weer in samenwerking met Kasteel Duivenvoorde werd georganiseerd.

Giften aan Hofwijck

De in 2002 opgerichte stichting 'Vrienden van Huygensmuseum Hofwijck' heeft ten doel het bevorderen van de belangstelling voor Constantijn Huygens en zijn familie en voor Huygens' Hofwijck te Voorburg.

Zowel de Stichting als de Vereniging zijn door de Belastingdienst aangemerkt als Culturele Algemeen Nut Beogende Instelling (Culturele ANBI). Giften en legaten of erfstellingen zijn voor

Hofwijck vrij van schenk- en erfbelasting.

Bij een gift aan Hofwijck mag in de aangifte inkomstenbelasting 1,25 keer het bedrag van die gift afgetrokken worden. Dit geldt tot een bedrag van maximaal € 5.000 aan culturele giften per jaar. Een schenking van € 1.000 kost dan nog slechts € 350 bij een tarief van 52% inkomstenbelasting en € 475 bij een tarief van 42% inkomstenbelasting.

De Vereniging

Leden en donateurs

Het aantal leden en donateurs bedroeg eind 2018 318.

Bestuur

Het bestuur bestond eind 2018 uit:

mr. Harry Kortman voorzitter

dr. Arno Kuipers vice-voorzitter/secretaris

Albert Verhaar penningmeester

Personeel

De staf bestond eind 2018 uit:

drs. Peter van der Ploeg (0,6) directeur

Henk Boers (0,2) hortulanus

Astrid van Nes (1,0) beheerder

drs. Karlien Ritter (0,3) hoofd museale zaken

drs. Femke Overdijk (projectmatig) conservator

Tanja Pulles (0,15) financiële administratie

Roos Diks (0,15) huishoudelijk medewerker

Karliën Ritter, Tanja Pulles en Femke Overdijk worden ingehuurd van Museum Swaensteyn, waar zij dezelfde functies vervullen. Peter van der Ploeg is in dienst bij beide musea, maar dan op basis van separate aanstellingen.

Huis- en tuinvrijwilligers

Huygens' Hofwijck telde aan het eind van 2018 44 vrijwilligers voor het huis en 33 vrijwilligers voor de tuin. De huisvrijwilligers verzorgden de kassadiensten zowel in het weekend als doordeweeks. Zij assisteerden bij educatie, concerten, activiteiten, catering en communicatie. Ook gaf een aantal vrijwilligers rondleidingen. De prosecco-arrangementen na een huwelijk zijn erg geliefd bij de doelgroep. De vrijwilligers van Hofwijck verzorgen de catering daarvan op een enthousiaste manier. Ook de high tea arrangementen en lunches worden door hen begeleid. Dat zorgt voor een belangrijk deel van de inkomsten van Hofwijck. De huisvrijwilligers worden professioneel aangestuurd door de beheerder.

Van begin maart tot eind november is er weer een heel jaar in de tuin gewerkt. De reguliere tuinwerkzaamheden werden verdeeld tussen de vrijwilligers en hoveniersbedrijf Van der Tol. Die verdeling van taken voor het jaar 2018 werd wederom in afspraak met de vrijwilligers vastgelegd in een takenschema.

Hofwijck beschikt over een vrijwilligersbeleid en een vrijwilligersstatuut. De vrijwilligers tekenen na een introductieperiode van een maand de vrijwilligersovereenkomst. Bij elkaar wordt er per jaar zo'n 3250 uur aan werk verzet door huisvrijwilligers. De tuinvrijwilligers verzetten 2000 uur werk.

De huisvrijwilligers kwamen elke twee maanden bij elkaar. Ook waren er informatieve bijeenkomsten voor de huis- en tuinvrijwilligers. Astrid van Nes is vrijwilligerscoördinator.

Voor huis- en tuinvrijwilligers werd in december een afsluitende bijeenkomst georganiseerd. De directie bedankte daarbij de vrijwilligers voor hun enorme inzet en betrokkenheid. Zij ontvingen namens het bestuur als dank een cadeaubon.

De huis- en tuinvrijwilligers op Huygens' Hofwijck zijn van zeer grote waarde. Zij zijn ware ambassadeurs van de buitenplaats en zetten hun tijd en ervaring in voor het museum en de tuin. Hofwijck heeft daar veel profijt van. Aan het eind van het verslagjaar maakten de volgende vrijwilligers deel uit van het team.

Huisvrijwilligers

Anneke Smulders	Ellen van Hasselt	Gemma Vezzola
Hans Dikker Hupkes	Mary van Kasteren	Wang Choy
Thea van der Graaff	Trui Casteleijn	Marga Baak
Bob Commerell	Ellen Driessen	Marion Kolpa
Iet Beekman	Nellie vd Laar	Ellie van der Ster
Nel van Hoeven	Carlo Vezzola	Wijnand Wiegeraadt
Lies Zwanenburg	Annemarie vd Wal	Jack Zuurmond
Leonie Kool	Yvonne Al	Els Tews

Alexa Hardon	Chantal Gefken	Erica van Lare
Anneke Verkerk	Jane Choy	Tiny Flamman
Dick ten Hove	Fons Draisma	Frans Schoevaars
Marianne Stikvoort	Joep Pulles	Ellen Edelenbos
Bep Verstallen	Willemien Alberts	Els Janse
Christien Verschut	Hans Nelck Soede	Gwen Sebus
Jan Verduijn (programmering concerten)		
Kees van der Leer (Hofwijck historicus)		

Tuinvrijwilligers

Anat van Weeberg	Anke de Hoop	Anneke Visser
Annemarie Splinter	Annemarth van der Touw	
Auke Oevering	Carlo Vezzola	Corrie Westgeest
Diane Hermse	Ellen van Hasselt	Elli van Alderwegen
Greet Sikkens	Hans Ooms	Ideke Penning
Inge Ooms	Jacques Plugge	Janny Schipper
José Ouwendijk	Loekie Laurentiu	Marianne Nugteren
Marion Tump	Renate Huber	Sylvia Simonis
Swanita Klein	Ton van Eijk	Hester Elemans
Henk Letter	Walter Kickert	Mary Jermias
Hans Raaman	Margriet Mol	
Rob Wuite	Jan Willen vd Werff	

Balans per 31 december 2018

Alle bedragen zijn vermeld in euro's

ACTIVA	2018	2017
<u>Vaste activa</u>		
Historische buitenplaats Hofwijck	PM	PM
<i>Totaal vaste activa</i>	-	-
<u>Vlottende activa</u>		
Voorraden	16,728	12,494
<u>Vorderingen op korte termijn</u>		
Debiteuren	16,228	6,354
Nog te vorderen bedragen	21,351	20,672
Nog te ontvangen BTW	1,864	2,674
Vooruitbetaalde bedragen	11,426	1,248
<i>Totaal vorderingen op korte termijn</i>	50,869	30,949
<u>Geldmiddelen</u>		
Kas	737	1,083
ABNAMRO bank	13,788	3,014
ING Bank	9,724	7,840
Betalingen onderweg	- 57	134
<i>Totaal geldmiddelen</i>	24,192	12,072
TOTAAL ACTIVA	91,789	55,514
PASSIVA	2018	2017
<u>Eigen vermogen</u>	- 18,704	- 27,207
<u>Voorzieningen</u>		
Meerjarenonderhoud buitenplaats	16,400	16,400
Aankoopfonds	3,603	3,603
Boekenfonds	959	959
<i>Totaal voorzieningen</i>	20,962	20,962
<u>Schulden op lange termijn</u>		
Hypotheek NRF	24,539	27,831
Lening Stichting Vrienden	-	-
<i>Totaal schulden op lange termijn</i>	24,539	27,831
<u>Schulden op korte termijn</u>		
Crediteuren	37,271	19,635
Nog te betalen bedragen	19,115	1,684
Vooruitontvangen bedragen	5,976	6,930
Af te dragen loonbelasting, sociale en pensioen	2,630	5,679
<i>Totaal schulden op korte termijn</i>	64,992	33,928
TOTAAL PASSIVA	91,789	55,514

Rekening van inkomsten en uitgaven over 2018

Alle bedragen zijn vermeld in euro's

OPBRENGSTEN	Begroting 2018	2018	2017	2016
Subsidie Gemeente	93,300	93,331	92,584	157,066
Algemene sponsoring	13,000	13,000	19,000	17,000
Fondsen	37,000	11,000	20,305	0
Verhuur Hofwijck	45,000	33,122	33,027	21,417
Entreegelden	38,000	35,013	34,820	36,779
Contributies, donaties en giften	8,500	15,781	8,838	7,988
Overige inkomsten	7,000	15,387	3,738	13,503
Totaal	241,800	216,634	212,312	253,753
KOSTEN	Begroting 2018	2018	2017	2016
Personeelskosten	88,000	93,966	94,413	131,279
Algemeen beheer	26,000	24,087	25,667	30,953
Onderhoud/restauratie Hofwijck	29,000	38,571	23,007	23,910
Overige kosten Hofwijck	23,000	22,842	20,376	22,807
Vaste en wisselende presentaties	69,100	13,564	41,119	29,691
Concerten en lezingen	0	3,943	3,883	208
Publiciteit	5,800	10,255	7,251	6,020
Totaal	240,900	207,228	215,716	244,868
Subtotaal	900	9,406	-3,404	8,884
Financiële baten -en lasten	900	903	-821	-757
Indtotaal	0	8,503	-4,225	8,127

Toelichting op de balans per 31 december 2018

Historische buitenplaats Hofwijck

De historische buitenplaats Hofwijck bestaat uit het gebouw Hofwijck, de tuin en de Hofpoort. Het is een rijksmonument; het monumenten-nummer is 508185.

Het gebouw Hofwijck met tuin en water aan het Westeinde 2a te Voorburg is eigendom van Vereniging Hofwijck. Het is kadastraal bekend gemeente Voorburg, sectie F, nummer 7850 en is groot 1 ha, 42 a en 47 ca. De WOZ-waarde over 2018 bedroeg € 198.000 (€ 193.000 over 2017). Het gebouw Hofwijck is niet belast met hypothe-caire inschrijvingen.

Aan het Westeinde 2 te Voorburg ligt de Hofpoort. Ook dit gebouw is eigendom van Vereniging Hofwijck. Het is kadastraal bekend gemeente Voorburg, sectie F, nummer 4887 en is groot 1a en 73 ca. De Hofpoort herbergt de toegang tot de buitenplaats, kassa, museumwinkel, kantoor en vergaderruimten. De WOZ-waarde over 2018 bedroeg € 319.000 (€ 285.000 over 2017).

De Hofpoort is belast met twee hypothe-caire inschrijvingen. De eerste ten behoeve van ABNAMRO als zekerheid voor een kredietfaciliteit van € 31.765 en een tweede ten behoeve van Stichting Nationaal Restauratiefonds als zekerheid voor een lening voor de Restauratieprojecten Hofwijck, oorspronkelijk groot € 79.412. Eind 2018 was nog verschuldigd € 24.539. Van de kredietfaciliteit via de ABNAMRO is in 2018 geen gebruik gemaakt. Op basis van de huidige situatie zal de kredietfaciliteit worden stopgezet.

Vorraden

Dit betreft de voorraad artikelen voor de museumwinkel. De voorraden zijn gewaardeerd op basis van inkoopprijs.

Nog te vorderen bedragen

Hierin zijn begrepen te ontvangen bedragen van de Museumkaart, Rijksdienst voor de Monumentenzorg.

Nog te ontvangen BTW

Dit heeft betrekking op de aangifte BTW over de maand december 2018 en een suppletieaangifte over het jaar 2018. Beide bedragen zijn in 2019 ontvangen.

Vooruitbetaalde bedragen

Dit bedrag bestaat uit facturen die in 2018 zijn ontvangen, maar waar de kosten betrekking hebben op 2019.

Voorziening

meerjarenonderhoud buitenplaats

Evenals voorgaande jaren heeft ook in 2018 er geen dotatie aan deze voorziening plaatsgevonden en zijn er ook geen kosten ten laste van de voorziening gebracht, derhalve omvat deze voorziening nog steeds een bedrag van € 16.400. In 2019 zal een aanzet worden gegeven aan de vernieuwing van een meerjaren-onderhoudsplan.

Voorziening aankoopfonds

In het aankoopfonds worden gelden bijeengebracht voor aankoop van museale objecten. In 2018 zijn er geen aankopen gedaan en bedraagt deze voorziening nog € 3.603.

Voorziening boekenfonds

In 2018 waren er geen mutaties in het boekenfonds. Eind 2018 was er € 959 in het boekenfonds aanwezig.

Schulden op lange termijn

De hypothecaire geldlening van het Nationaal Restauratiefonds is in 1995 aangegaan voor de Restauratieprojecten Hofwijck. Het rentepercentage bedraagt 3,3. Deze rente is vast gedurende de gehele 30-jarige looptijd van de lening. Als zekerheid is een recht van hypotheek op de Hofpoort verleend. De gemeente Voorburg heeft voor deze hypothecaire lening gemeente-garantie afgegeven. De lening was oorspronkelijk groot € 79.412. Eind 2017 was nog verschuldigd € 24.539.

Schulden op korte termijn

De Vereniging beschikt bij ABN-AMRO Bank over een rekening-courant krediet van € 31.765. In 2018 is geen gebruik gemaakt van deze kredietfaciliteit.

Nog te betalen bedragen

Dit betreft voornamelijk kosten die betrekking hebben op 2018 waarvan de

factuur in 2019 is ontvangen. Het overgrote deel heeft betrekking op het repareren van de pomp, dat eind 2018 is uitgevoerd.

Vooruitontvangen bedragen

Dit zijn voornamelijk een tweetal schenkingen van elk € 2.500 door Henk Boers en Kees van der Leer bestemd voor de Engelse vertaling van het boek Huygens' Hofwijck, daarnaast reeds ontvangen tickets voor concerten die in 2019 plaatsvinden.

Afdracht loonbelasting, sociale lasten en pensioen

De schuld van € 2.630, inzake afdracht loonheffing, sociale premies en pensioen heeft betrekking op de afdracht over de maand december 2018. Alle bedragen zijn begin 2019 voldaan.

Toelichting op de rekening van inkomsten en uitgaven over 2018

Resultaat 2018

Het resultaat over 2018 omvat een positief resultaat van € 8.503. Ondanks enkele achterblijvende opbrengsten en onverwachte kosten is dit een keurig resultaat hetgeen zorg voor een lager negatief vermogen. Inkomsten zijn voor wat betreft verhuur en bijdragen van fondsen achtergebleven bij de verwachting. Over 2018 bedragen de totale eigen inkomsten 56,9% (2017 = 56,4%), de totale bijdrage van de Gemeente Leidschendam-Voorburg omvat 43,1% (2017 = 43,6%) van de totale inkomsten.

Subsidie gemeente

De reguliere subsidie van de gemeente Leidschendam-Voorburg bedroeg over 2018 een bedrag van € 51.731, daarnaast is een subsidie van € 4.100 verkregen voor het Cultuurmenu en is een extra subsidie verstrekt van € 37.500.

Algemene sponsoring

In 2018 is een sponsorbijdrage van € 5.000 van Siemens Nederland en € 8.000 ontvangen van Van der Feltz advocaten (zie ook pagina 1).

Fondsen

In 2018 is een bijdrage van de Provincie Zuid-Holland verkregen ten behoeve van het project "De Gouden Eeuw van de Vliet". Een deel van deze bijdrage is voor de productie van het boek bestemd, het resterende deel gebruikt ter dekking van de kosten.

Verhuur

Dit zijn de opbrengsten uit verhuur voor huwelijksvoltrekkingen, partijen, vergaderingen en cursussen. Deze opbrengsten zijn - net als in 2017 - lager

uitgevallen dan was begroot. De begroting 2018 was al verlaagd, echter de inkomsten zijn nagenoeg gelijk aan vorig jaar.

Entreeregelden

De entreeregelden zijn ten opzichte 2017 zeer licht gestegen. Ondanks een algemene stijging van het aantal bezoekers zien we met name een daling van het aantal vol betalende bezoekers en een stijging van het aantal bezoekers met een Museumjaarkaart.

Contributies en donaties

Dit zijn de jaarlijkse bijdragen en giften van leden en donateurs. In 2018 zijn twee grotere schenkingen ontvangen, t.w. van de Nederlandse Vereniging Weer- en Sterrenkunde en van de CO-DART Foundation. Beide schenkingen hebben geen specifiek bestemmingskarakter.

Overige inkomsten

Hieronder zijn onder meer de resultaten op verkopen van artikelen uit de museumwinkel verantwoord. Ten opzichte van 2017 een forse stijging voornamelijk te wijten aan een forse afwaardering van de voorraad in 2017. Tevens zijn de opbrengsten van concerten en lezingen hier opgenomen.

Personeelskosten

De personeelskosten bedragen € 93.966, iets hoger dan begroot, maar nagenoeg gelijk aan 2017. Meer informatie omtrent de omvang van de organisatie is te zien op pagina 12.

Algemeen Beheer

Hierin zijn onder meer begrepen de kantoor-, administratie-, advies- en bestuurskosten, de abonnementen, contributies en huishoudelijke uitgaven.

Onderhoud/restauratie Hofwijck

Naast het uitgevoerde onderhoud aan het gebouw en de tuin, maakt de betaalde interest voor de hypothecaire geldlening bij het Nationaal Restauratiefonds hier deel van uit. Deze totale kosten zijn fors hoger in verband met de vervanging van de vuilwaterpomp.

Overige kosten Hofwijck

Hierin zijn onder andere begrepen de kosten voor energie, water, beveiliging, klimaat, opstalverzekering en onroerendzaakbelasting.

Vaste en wisselende presentaties

Hieronder zijn onder meer de kosten van tentoonstellingen, audioguides, educatie, andere culturele evenementen

en de verzekerings-premies voor inboedel en collectie begrepen. De totale kosten zijn fors lager dan begroot, hetgeen direct is verbonden aan lagere inkomsten vanuit fondsen. In 2018 zijn de meeste kosten besteed aan Voorburg Sculptuur, De Gouden Eeuw van de Vliet en de regulier kosten voor de vaste presentatie.

Concerten en lezingen

De kosten voor concerten en lezingen tezamen bedragen € 3.943. De inkomsten hiervoor zijn onder de overige inkomsten verantwoord.

Publiciteit

Dit bestaat uit kosten voor promotie van Hofwijck.

Financiële baten en lasten

Het betreft hier het saldo van de ontvangen rente op de banktegoeden en de betaalde bereidstellingsprovisie voor de kredietfaciliteit en andere bankkosten.

HUYGENS' HOFWIJCK

Adres

Westeinde 2a
2275 AD Voorburg
Telefoon (070) 387 23 11
www.hofwijck.nl
info@hofwijck.nl

Lidmaatschap van Vereniging Hofwijck

De contributie bedraagt minimaal € 25 per jaar.
Aanmelden als lid kan via www.hofwijck.nl.

Openingstijden

Het gehele jaar op dinsdag, woensdag, donderdag, zaterdag en zondag van 12:00 tot 17:00 uur.

Alle feestdagen, behalve Tweede Kerstdag en Tweede Pinksterdag gesloten.

Audiotour

Bezoekers kunnen op Hofwijck gebruik maken van een gratis audiotour. Het boeiende verhaal van Hofwijck, Constantijn en Christiaan Huygens komt zo echt tot leven. De audiotour is in het Nederlands, Engels en Duits beschikbaar en is in de toegangsprijs begrepen. Kinderen van 8 t/m 11 jaar kunnen met Hofwijck kennismaken door een speciaal voor hen bestemde audiotour.

Entreprijzen inclusief audiotour

Volwassenen:	€ 6,00	Museumkaart:	gratis
Jongeren 6 t/m 18 jaar:	€ 3,00	Leden en donateurs:	gratis
CJP/Cultuurkaart:	€ 3,00		

Bereikbaarheid

met de auto:

Vanaf het Prins Clausplein (vanuit de richting Amsterdam A4, Utrecht A12, Rotterdam A13) richting Den Haag aanhouden. Op de A12 (Utrechtse Baan) afrit 4 Voorburg nemen. Na de afrit driemaal rechts, onder de snelweg door en de eerste afslag links. Doorrijden tot de ingang van Hofwijck aan de overzijde van het Stationsplein. Parkeren onder het viaduct.

met de trein:

Station Voorburg, aan de spoorlijn Den Haag-Utrecht, is gebouwd op de voormalige overtuin van Hofwijck. De ingang van Hofwijck ligt dan ook schuin tegenover het station aan het Stationsplein.

met de bus:

HTM-bus 23 en 26 en Connexionlijn 39 en 45 stoppen bij Station Voorburg.